

1. Czy we wszystkich szkołach i placówkach edukacyjnych gminy Wrocław prowadzone są zajęcia wychowania do życia w rodzinie? Prosimy o wykaz placówek, w których prowadzone są zajęcia.

Zajęcia wychowania do życia w rodzinie nie są prowadzone we wszystkich jednostkach oświatowych, zajęcia wychowania do życia w rodzinie **organizowane są** w następujących jednostkach oświatowych:

1) w 75 (na 80) szkołach podstawowych:

1. Szkoła Podstawowa nr 1,
2. Szkoła Podstawowa nr 2,
3. Szkoła Podstawowa nr 3,
4. Szkoła Podstawowa nr 4,
5. Szkoła Podstawowa nr 5,
6. Szkoła Podstawowa nr 6,
7. Szkoła Podstawowa nr 7,
8. Szkoła Podstawowa nr 8,
9. Szkoła Podstawowa nr 9,
10. Szkoła Podstawowa nr 12,
11. Szkoła Podstawowa nr 15,
12. Szkoła Podstawowa nr 16,
13. Szkoła Podstawowa nr 17,
14. Szkoła Podstawowa nr 18,
15. Szkoła Podstawowa nr 19,
16. Szkoła Podstawowa nr 20,
17. Szkoła Podstawowa nr 21,
18. Szkoła Podstawowa nr 22,
19. Szkoła Podstawowa nr 23,
20. Szkoła Podstawowa nr 24,
21. Szkoła Podstawowa nr 25,
22. Szkoła Podstawowa nr 26,
23. Szkoła Podstawowa nr 27,
24. Szkoła Podstawowa nr 28,
25. Szkoła Podstawowa nr 29,
26. Szkoła Podstawowa nr 30,
27. Szkoła Podstawowa nr 32,
28. Szkoła Podstawowa nr 33,
29. Szkoła Podstawowa nr 34,
30. Szkoła Podstawowa nr 36,
31. Szkoła Podstawowa nr 37,
32. Szkoła Podstawowa nr 38,
33. Szkoła Podstawowa nr 39,
34. Szkoła Podstawowa nr 42,
35. Szkoła Podstawowa nr 43,
36. Szkoła Podstawowa nr 44,
37. Szkoła Podstawowa nr 45,
38. Szkoła Podstawowa nr 46,
39. Szkoła Podstawowa nr 47,
40. Szkoła Podstawowa nr 50,
41. Szkoła Podstawowa nr 51,

42. Szkoła Podstawowa nr 53,
43. Szkoła Podstawowa nr 58,
44. Szkoła Podstawowa nr 61,
45. Szkoła Podstawowa nr 63,
46. Szkoła Podstawowa nr 64,
47. Szkoła Podstawowa nr 65,
48. Szkoła Podstawowa nr 67,
49. Szkoła Podstawowa nr 68,
50. Szkoła Podstawowa nr 71,
51. Szkoła Podstawowa nr 72,
52. Szkoła Podstawowa nr 73,
53. Szkoła Podstawowa nr 74,
54. Szkoła Podstawowa nr 75,
55. Szkoła Podstawowa nr 76,
56. Szkoła Podstawowa nr 77,
57. Szkoła Podstawowa nr 78,
58. Szkoła Podstawowa nr 80,
59. Szkoła Podstawowa nr 81,
60. Szkoła Podstawowa nr 83,
61. Szkoła Podstawowa nr 84,
62. Szkoła Podstawowa nr 85,
63. Szkoła Podstawowa nr 90,
64. Szkoła Podstawowa nr 91,
65. Szkoła Podstawowa nr 93,
66. Szkoła Podstawowa nr 95,
67. Szkoła Podstawowa nr 96,
68. Szkoła Podstawowa nr 97,
69. Szkoła Podstawowa nr 98,
70. Szkoła Podstawowa nr 99,
71. Szkoła Podstawowa nr 107,
72. Szkoła Podstawowa nr 108,
73. Szkoła Podstawowa nr 109,
74. Szkoła Podstawowa nr 113,
75. Szkoła Podstawowa nr 118.

2) w 17 (na 48) szkołach ponadpodstawowych:

1. Liceum Ogólnokształcące nr II,
2. Liceum Ogólnokształcące nr VIII,
3. Liceum Ogólnokształcące nr X,
4. Liceum Ogólnokształcące nr XI,
5. Liceum Ogólnokształcące nr XII,
6. Liceum Ogólnokształcące nr XVII,
7. Liceum Sztuk Plastycznych w Zespole Sztuk Plastycznych,
8. Ogólnokształcąca Szkoła Sztuk Pięknych w Zespole Sztuk Plastycznych,
9. Technikum nr 1 w Zespole Szkół nr 1,
10. Technikum nr 2 w Zespole Szkół nr 2,
11. Technikum nr 3 w Zespole Szkół nr 18,
12. Technikum nr 13 w Zespole Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych,
13. Technikum nr 16 w Zespole Szkół nr 3,
14. Branżowa Szkoła I stopnia nr 5 w Zespole Szkół Zawodowych nr 5,
15. Branżowa Szkoła I stopnia nr 2 w Zespole Szkół nr 2,
16. Branżowa Szkoła I stopnia nr 9 w Zespole Szkół Gastronomicznych,
17. Branżowa Szkoła I stopnia nr 3 w Zespole Szkół nr 18,

3) w 6 (na 14) szkołach specjalnych:

1. Szkoła Podstawowa nr 87 w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 10,
2. Szkoła Podstawowa Nr 102 w Zespole Szkół nr 16,
3. Szkoła Przysposabiająca do Pracy nr 2 w Zespole Szkół nr 16,
4. Szkoła Podstawowa Specjalna nr 116 dla Uczniów z Dziecięcym Porażeniem Mózgowym w Zespole Szkół nr 21,
5. Szkoła Podstawowa nr 101,
6. Szkoła Podstawowa nr 104 w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 11.

4) Szkoła Podstawowa Integracyjna nr 103 w Zespole Szkół nr 6.

2. Czy są placówki, w których zajęcia wychowania do życia w rodzinie nie są prowadzone? Jeżeli tak, to z jakiego powodu? Prosimy o wykaz placówek.

Uczniowie rezygnują z uczestnictwa w zajęciach do wychowania do życia w rodzinie z różnych powodów, których nie mają obowiązku podawać. Uczeń niepełnoletni nie bierze udziału w zajęciach, jeżeli jego rodzice (prawni opiekunowie) zgłoszą dyrektorowi szkoły w formie pisemnej rezygnację z udziału w zajęciach.

Uczeń pełnoletni nie bierze udziału w zajęciach, jeżeli zgłosi dyrektorowi szkoły w formie pisemnej rezygnację ze swojego udziału w zajęciach.

W szkołach dla dorosłych przedmiotu wychowanie do życia w rodzinie nie ma w ramowych planach nauczania.

Zajęcia wychowania do życia w rodzinie **nie są organizowane:**

1) w 5 (na 80) szkołach podstawowych:

1. Szkoła Podstawowa nr 10,
2. Szkoła Podstawowa nr 14,
3. Szkoła Podstawowa nr 40,
4. Szkoła Podstawowa nr 66,
5. Szkoła Podstawowa nr 82,

2) w 31 (na 48) szkołach ponadpodstawowych:

1. Liceum Ogólnokształcące nr I,
2. Liceum Ogólnokształcące nr III,
3. Liceum Ogólnokształcące nr IV,
4. Liceum Ogólnokształcące nr V,
5. Liceum Ogólnokształcące nr VI,
6. Liceum Ogólnokształcące nr VII,
7. Liceum Ogólnokształcące nr IX,
8. Liceum Ogólnokształcące nr XIII,
9. Liceum Ogólnokształcące nr XIV,
10. Liceum Ogólnokształcące nr XV,
11. Liceum Ogólnokształcące nr XVI,
12. Liceum Ogólnokształcące nr XXIV w Zespole Szkół Ekonomiczno-Ogólnokształcących,
13. Liceum Ogólnokształcące nr XXX w Zespole Szkół nr 6,

14. Technikum nr 5 w Zespole Szkół Zawodowych nr 5,
15. Technikum nr 6 w Lotniczych Zakładach Naukowych,
16. Branżowa Szkoła I st. nr 6 w Lotniczych Zakładach Naukowych,
17. Technikum nr 7 w Zespole Szkół Teleinformatycznych i Elektronicznych,
18. Branżowa Szkoła I st. nr 1 w Zespole Szkół Teleinformatycznych i Elektronicznych,
19. Technikum nr 8 w Zespole Szkół Ekonomiczno-Ogólnokształcących,
20. Technikum nr 9 w Zespole Szkół Gastronomicznych,
21. Technikum nr 10 w Elektronicznych Zakładach Naukowych,
22. Technikum nr 11 w Zespole Szkół Budowlanych,
23. Branżowa Szkoła I st. nr 4 w Zespole Szkół Budowlanych,
24. Technikum nr 12 w Zespole Szkół Logistycznych,
25. Branżowa Szkoła I st. nr 12 w Zespole Szkół Logistycznych,
26. Technikum nr 14 z Oddziałami Integracyjnymi w Zespole Szkół nr 6,
27. Technikum nr 15,
28. Technikum nr 18,
29. Technikum nr 19 w Zespole Szkół nr 8.
30. Szkoła Podstawowa dla Dorosłych w Centrum Kształcenia Ustawicznego,
31. Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Centrum Kształcenia Ustawicznego.

3) w 8 (na 14) szkołach specjalnych:

1. Szkoła Przysposabiająca do Pracy nr 1 w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 10,
2. Branżowa Szkoła I stopnia nr 14 w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 11,
3. Szkoła Podstawowa nr 86 w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii nr 2,
4. Szkoła Podstawowa nr 88 w Zespole Placówek Oświatowych nr 3,
5. Szkoła Podstawowa nr 120 w Zespole Szkół nr 12 w Samodzielnym Publicznym Zespole Opieki Zdrowotnej,
6. Liceum Ogólnokształcące nr XXXII w Zespole Szkół nr 12 w Samodzielnym Publicznym Zespole Opieki Zdrowotnej,
7. Szkoła Podstawowa nr 100 w Zespole Szkół nr 17,
8. Liceum ogólnokształcące nr XXXI w Zespole Szkół nr 17.

3. Ilu uczniów i uczennic uczęszcza w sumie na zajęcia wychowania do życia w rodzinie w szkołach i placówkach edukacyjnych gminy Wrocław?

Uczestnictwo w WDŻ rok szkolny 2021/2022 (stan na dzień 30.03.2022 r.):

Szkoły podstawowe klasy od IV do VIII:

- liczba uczniów ogółem w klasach od IV do VIII: 26 869
- liczba uczniów uczestniczących w zajęciach WDŻ: 8 505
- liczba uczniów uczestniczących w zajęciach WDŻ w stosunku do liczby uczniów ogółem (%): 31,65 %

Szkoły ponadpodstawowe:

- liczba uczniów ogółem: 24 286
- liczba uczniów uczestniczących w zajęciach WDŻ: 1 429
- liczba uczniów uczestniczących w zajęciach WDŻ w stosunku do liczby uczniów ogółem (%): 5,88%

Placówki specjalne:

- liczba uczniów ogółem: 859
- liczba uczniów uczestniczących w zajęciach WDŻ: 166
- liczba uczniów uczestniczących w zajęciach WDŻ w stosunku do liczby uczniów ogółem (%): 19,32%

Liczba uczniów uczestniczących na WDŻ razem na obu poziomach edukacyjnych: 10 100.

4. Ilu uczniów i uczennic nie uczęszcza na zajęcia wychowania do życia w rodzinie w szkołach i placówkach edukacyjnych gminy Wrocław?

Liczba uczniów nieuczestniczących w WDŻ (stan na dzień 30.03.2022 r.):

Szkoły podstawowe klasy od IV do VIII: 18 364

Szkoły ponadpodstawowe: 22 857

Placówki specjalne: 693

Łącznie liczba uczniów nieuczęszczających na zajęcia WDŻ: 41 914

5. Jakie wykształcenie mają nauczyciele prowadzący we Wrocławskich szkołach i placówkach edukacyjnych zajęcia wychowania do życia w rodzinie oraz jakich innych przedmiotów – poza wychowaniem do życia w rodzinie – nauczają? Prosimy o przedmiotowy wykaz.

Nauczyciele przedmiotu wychowanie do życia w rodzinie zgodnie z §3 i §4 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli mają wykształcenie wyższe z przygotowaniem pedagogicznym oraz ukończone odpowiednie studia podyplomowe.

W szkołach podstawowych: kwalifikacje posiada osoba, która posiada wykształcenie wyższe i ukończyła studia podyplomowe lub kurs kwalifikacyjny w zakresie przedmiotu wychowanie do życia w rodzinie i posiada przygotowanie pedagogiczne.

W szkołach ponadpodstawowych: kwalifikacje posiada osoba, która posiada wykształcenie wyższe oraz ukończyła studia podyplomowe w zakresie przedmiotu wychowanie do życia w rodzinie i posiada przygotowanie pedagogiczne.

Nauczyciele nauczania przedmiotu wychowanie do życia w rodzinie w miejskich jednostkach oświatowych uczą dodatkowo następujących przedmiotów: biologii, wiedzy o społeczeństwie, religii, wychowania fizycznego, podstaw przedsiębiorczości, chemii, historii, j. polskiego. Zajęcia z wychowania do życia w rodzinie prowadzą także pedagodzy szkolni, psycholog, doradca zawodowy.

6. Czy nauczyciele prowadzący we wrocławskich szkołach zajęcia wychowania do życia w rodzinie korzystają z podręczników do tego przedmiotu?

Organ prowadzący nie posiada informacji na ten temat. Nadzór pedagogiczny nad szkołami pełni kurator oświaty. O korzystaniu i wyborze podręcznika z listy

podręczników zamieszczonych na stronie Ministerstwa Edukacji i Nauki decyduje nauczyciel przedmiotu.

7. Czy nauczyciele prowadzący we wrocławskich szkołach zajęcia wychowania do życia w rodzinie podnoszą swoje kwalifikacje na potrzeby prowadzonych zajęć? Czy biorą udział w szkoleniach, kursach lub innych formach doskonalenia, aby aktualizować wiedzę z zakresu wychowania do życia w rodzinie?

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2019 r. *w sprawie dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli, szczegółowych celów szkolenia branżowego oraz trybu i warunków kierowania nauczycieli na szkolenia branżowe* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1653) dyrektorzy szkół do dnia 31 października danego roku składają do organu prowadzącego wnioski o dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli w następnym roku kalendarzowym, uwzględniające potrzeby wynikające m.in. z zadań związanych z realizacją podstawy programowej kształcenia ogólnego.

W oparciu o wnioski dyrektorów szkół i placówek, ustalany jest corocznie plan dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach prowadzonych przez miasto Wrocław oraz ustalane są maksymalne kwoty dofinansowania oraz formy i specjalności kształcenia, na które dofinansowanie jest przyznawane (zarządzenie Prezydenta Wrocławia).

Departament Edukacji przekazuje dyrektorom szkół i placówek środki finansowe na doskonalenie zawodowe nauczycieli na każdy rok budżetowy. Dyrektorzy ze środków na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli mogą dofinansować kształcenie nauczycieli w formach, m.in. studiów podyplomowych, kursach kwalifikacyjnych, seminariach, konferencjach, kursach, szkoleniach i warsztatach.

W planie doskonalenia na 2021 r. 7 szkół zaplanowało studia podyplomowe z wychowania do życia w rodzinie (maksymalna kwota dofinansowania dla nauczyciela – 2500 zł), a w planie na 2022 r. – 10 szkół (maksymalna kwota dofinansowania dla nauczyciela – 3000 zł).

Uwzględniając podstawę programową wychowania do życia w rodzinie mającą za cel kształcenia m.in.:

- budowanie świadomości procesu rozwoju psychoseksualnego;
 - pogłębianie wiedzy związanej z funkcjami rodziny, miłością, przyjaźnią, pełnieniem ról małżeńskich i rodzicielskich, seksualnością człowieka i prokreacją, umiejętność podejmowania odpowiedzialnych decyzji dotyczących wyboru drogi życiowej, małżeństwa i rodziny;
 - znajomość podstawowych zasad postępowania w sferze ludzkiej płciowości i płodności, kształtowanie postaw prozdrowotnych, prospołecznych i prorodzinnych;
 - profilaktykę przedwczesnej inicjacji seksualnej
- w roku 2022 r. (podobnie jak w latach poprzednich) w Zarządzeniu Prezydenta Wrocławia (w załączeniu) ujęte zostały formy doskonalenia, które mogą być realizowane m.in. w specjalnościach:
- przedmioty ogólnokształcące nauczane na różnych etapach edukacyjnych wymienione w ramowych planach nauczania, w tym wychowanie do życia w rodzinie.

Bezpośrednim dysponentem środków finansowych przeznaczonych na doskonalenie zawodowe nauczycieli jest dyrektor szkoły/placówki. W radach szkoleniowych zespołów nauczycieli, konferencjach czy wykładach, uwzględniających treści programowe związane z wychowaniem do życia w rodzinie biorą udział również nauczyciele realizujący przedmiot wychowanie do życia w rodzinie.

Aktualnie, w ramach wskazanego obszaru, Wrocławskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli przygotowało bezpłatne szkolenie dla nauczycieli „Rola nauczyciela w kształtowaniu "wiedzy o sobie" w okresie adolescencji”.

Wcześniej, WCDN, który realizuje formy doskonalące kompetencje wrocławskich nauczycieli w obszarze dotyczącym nauki o dojrzewaniu i wynikających z tego potrzeb zorganizował szkolenie „Między zdrowiem a chorobą. Medykalizacja problemów dzieci i młodzieży” (2019 r), w którym jednym z tematów było omówienie zagadnień związanych z wychowaniem do życia w rodzinie.

We wrocławskich placówkach edukacyjnych, we współpracy z Wydziałem Zdrowia i Spraw Społecznych UM Wrocławia, realizowane są programy profilaktyki uzależnień, przeciwdziałania przemocy oraz wspierania rozwoju osobistego i społecznego dzieci i młodzieży, które zawierają treści edukacyjne związane z:

- zależnościami pomiędzy zachowaniami ryzykownymi (sięganie po narkotyki, alkohol) a życiem seksualnym,
- przemocą seksualną,
- profilaktyką wczesnych ciąż,
- opóźnieniem wieku inicjacji seksualnej,
- wspieraniem w podejmowaniu odpowiedzialnych decyzji związanych z życiem seksualnym,
- rozumieniem własnych emocji w relacjach z innymi osobami,
- zagrożeniami wieku dorastania,
- presją rówieśniczą dotyczącą życia seksualnego,
- zachowaniami agresywnymi oraz uprzedmiotowiającymi w realizacjach pomiędzy dziewczętami i chłopcami.

W ramach programów profilaktyki w 2021 r. Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych zorganizował we wrocławskich szkołach szkolenia rad pedagogicznych:

- „Szkolna interwencja profilaktyczna” (440 nauczycieli),
- „Profilaktyczna rada pedagogiczna” (127 nauczycieli),
- „Nawigacja w kryzysie” i „Wyprawa odkrywców” - programy profilaktyki zintegrowanej (73 nauczycieli) oraz konferencję szkoleniową dla nauczycieli i wychowawców „Promocja zdrowia psychicznego i profilaktyka zachowań ryzykownych w środowisku dzieci i młodzieży” (339 nauczycieli /pedagogów/psychologów).